

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MEGJELNIK HETENKÉNT EGYSZER:
szombaton és egyes rendki-
vüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
Városi közlevéltár (városház,
főldszint 7. sz. Ide küldendők
a kéziratok

KIADÓHIVATAL:
Városi könyvnyomda-vállalat
irodája. Ide küldendők
az előfizetési díjak és hirdetések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. •• Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS.

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

4728—1910. rfk.

Szabályrendelet a villamos közúti vaspálya közlekedése tárgyában.

I. fejezet. Általános rész.

1. §. Jelen szabályrendelet hatálya kiterjed Debreczen sz. kir. város területén minden villamos közúti vaspályára.

II. fejezet. A pályatest és hozzátartozó építmények.

2. §. A pályavonalak és az áramvezetékek a közúti vasut részvénytársaság által állandóan jókarban és olyképp tartandók fent, hogy azok az általános forgalomra nézve közlekedési akadályt ne képezzenek.

3. §. A pályának, illetőleg az áramvezetékeknek újabb fektetése, vagy a pálya javítása oly módon eszközözendő, hogy a munka teljesítése által se a vasúti, se pedig a közforgalom fennakadást, vagy háborgatást ne szenvedjen, megjegyeztetvén, hogy a munka megkezdéséről a városi mérnöki hivatal mindenkor értesítendő. A vágányoknak mindenütt az uttesttel egyszínvonalban kell lefektetve lenniük.

4. §. A h. é. vasut r.-társaság igazgatósága köteles a pályát mindenkor tisztán tartani, havazás után pedig a vágányokról a havat letisztíttatni, a letisztított hó elszállítását a havazást követő éjszakán a részvénytársaság vonal hossza szerint mennyiségre és minőségre nézve is megállapítandó kocsikkal eszközölni és a városi Tanács által kijelölt helyen lerakítani. Ezenkívül általában tartozik a részvénytársaság mindazt megtenni, amit a tisztaságra vonatkozólag a köztisztasági szabályrendelet előír, és amit a hatóság időről-időre kibocsátott rendeletében kötelességévé tesz.

5. §. Alsó vezeték alkalmazása esetén, a villamos áram-vezetékek elhelyezésére szolgáló csatornák tisztító aknáit a forgalom hátráltatásának elkerülése céljából csak éjjel tisztíthatók; s a sár és iszap a r.-társaság által saját költségén azonnal elfuvarozandó.

6. §. A részvénytársaság köteles az állomási épületeket, várótermeket és csarnokokat állandóan tisztán tartani és megvilágítani. A világítási kötelezettség azonban este csak addig terjed, míg az utolsó vonat vagy kocsik be nem érkezett, vagy el nem indult, reggel pedig addig, amíg sötét van.

7. §. A forgalom szünetelése alatt, tehát a forgalmi idő eltelte után, vonatnak vagy kocsinak a nyílt pályán maradni nem szabad.

8. §. A fel- és leszállásra a városi Tanács és a rendőrfőkapitány által közösen megállapított „megálló helyek“-et tartozik a részvénytársaság szembetűnő tábla által megjelölni.

III. fejezet. Forgalmi eszközök.

9. §. A villamos kocsiknál az áramot bekapcsoló fogattyúnak olyannak kell lennie, hogy az a kocsivezető által, ha helyét elhagyja, levehető legyen, hogy így a kocsik mások által meg ne indíthatassék.

10. §. Személyszállításra csak oly kocsik hozhatók forgalomba, mely a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur által jóváhagyott szerkezetnek és mintának megfelel.

11. §. Minden a 10. § szerint forgalomba hozott kocsinak a következőkkel kell ellátva lennie:

- gyorsan és zajtalanul működő erős dörzsfékekkel;
- jelző készülékkel, mellyel a kocsivezető és kalauz között, továbbá jelző haranggal, mellyel a nagyközönség irányában a szükséges jelzések eszközölhetők legyenek;
- elöl és hátul egy-egy lámpával, melyek egyúttal a kocsik belső részét is megvilágítják;
- jobb- és baloldalon, szembetűnő helyen, jelző táblával, melyen a vonal végpontjai magyar nyelven, olvasható betűkkel kitüntetendők; ezenkívül a kocsik tetején a vonal irányát feltüntető színes jelző táblával, éjjel pedig ezzel egyszínű jelző lámpával;
- folyó számmal, mely úgy a kocsik külső részén (mind a négy oldalon), mint annak belsejében szembetűnően kitüntetendő;
- a menetrendet, viteldijszabást és jelen szabályrendeletnek a közlekedők jogaira és kötelességeire vonatkozó részét magába foglaló hirdetményel, melyen egyúttal az is kitüntetendő, hogy a kocsik belsejében és külső részein, hány ülő- és hány állóhely van;

12. §. A menetrendet, viteldijszabást és a szabályrendelet kivonatát magában foglaló hirdetmény a kocsik belsejében teljesen szabad, szembetűnő helyen; s ha a kocsik több osztályból áll, minden egyes osztályban külön, magyar nyelven, olvashatóan kifüggesztve tartandó.

13. §. A forgalomban levő kocsiknak szilárdan és tartósan készítve, tetszetősen kiállítva és pedig kívül-belül fénymázolva; továbbá kényelmesen berendezve és általában jókarban és tiszta állapotban tartva kell lenniük. E célból minden kocsik naponként, mielőtt a forgalomba hozatnák, úgy belől, mint kívül alaposan megvizsgálandó és megtisztítandó, az ülőhelyek, ablakok és padozat letörlendők, esetleg megmosandók. A kocsik napközben is folyton tisztán tartandók, ugyanazért a megérkezéskor minden végállomásnál a kalauz által, ki a forgalomban levő kocsik tisztaságáért első sorban felelős, kiséprendők, leporolandók, szóval megtisztítandók.

14. §. A kocsik oly kapcsoló és lökeshárító készülékkel látandók el, hogy ha több kocsik egymáshoz csatolva, gyors megállás alkalmával az utasok lökést ne szenvedjenek.

15. §. A kocsiknak tolóajtókkal kell ellátva lenniük

s úgy ezeknek, mint az ablakoknak jól kell záródnok. Törött ablaku kocsival közlekedni tilos. Nyitott (nyári) kocsiknak mindkét oldalon oly függönyökkel vagy redőnyökkel kell ellátva lenniök, melyek a nap heve, szél, vagy eső ellen oltalmat nyújtanak. A kocsiknak ablakait hirdetésményekkel beragasztani, vagy elsötétíteni nem szabad. Homályos vagy befedett ablakok csak úgy használhatók, ha azok átlátszó ablakokkal váltakoznak.

16. §. Minden kocsi gyakrabban, de legalább is fél-évenként egyszer a városi Tanács és rendőrfőkapitányság által szakértők közbenjöttével alapos vizsgálat alá veendő. A forgalomból hiányai folytán netán kitiltott kocsi, a hiányok helyreállítása után, a rendőrfőkapitány engedélye folytán újra forgalomba hozható.

IV. fejezet. **Forgalmi személyzet.**

A) Általában.

17. §. A r.-társaság forgalmi szolgálatra csak oly magyar állampolgárokat alkalmazhat, kik magyarul beszélnek, nagyobb testi vagy szellemi fogyatkozásban nem szenvednek, s kik a 20 éves életkort elérték. Rosszullátók, színvakok és siketek, általában pedig azok, akik az országos vagy helyi érdekű vasutakra nézve fentálló kormányi szabályrendeletek értelmében vasuti szolgálatot nem teljesíthetnek, forgalmi szolgálatra nem alkalmazhatók.

18. §. A r.-társaság tartozik a forgalmi személyzet részére és pedig külön-külön az üzletvezető, az esetleg alkalmazandó állomásfőnökök, kocsivezetők, ellenőrök, kalauzok és pályaőrök részére, az e részben fentálló szabályok értelmében részletes utasításokat kidolgozni és ezeket még az engedély okiratban fentartott miniszteri jóváhagyást megelőzőleg a városi Tanácsnak bemutatni, mely azokat a rendőrfőkapitány közreműködésével bírálja el. Tartozik továbbá a r.-társaság az ekként jóváhagyott utasításokra a személyzetet oktatni és azok pontos betartásáról gondoskodni.

19. §. Az állomásfőnökök, kocsivezetők, ellenőrök, kalauzok és pályaőrök jóljáró órával és tisztességes egyenruhával látandók el, mely egyenruha szolgálati fővegből, kabátból, nadrágból és téli felöltőből áll.

20. §. A r.-társaság köteles gondoskodni arról, hogy a forgalmi személyzet szolgálattal túl ne terheltessék, hogy így a szolgálatban folytonosan éber és tevékeny lehessen, minélfogva a 18. § értelmében kiadandó utasításban a napi szolgálati időtartam szabályozandó.

21. §. A forgalmi személyzet köteles a vonatokat használó közönség irányában udvarias és előzékeny magaviseletet tanusítani. Szolgálat közben a dohányzás tilos.

22. §. Oly egyének, akik a jelen szabályrendelet ellen ismételve vétettek s ezért a rendőrfőkapitányság által többször büntetettek, vagy iszákosok, a r.-társaság által a rendőrfőkapitányság, vagy a városi Tanács megkeresésére a szolgálatból azonnal elbocsátandók.

B) **Műszaki üzletvezető.**

23. §. A r.-társaság tartozik azt a tisztviselőjét (műszaki üzletvezetőjét), ki az üzem helyes műszaki vezetéséért felelős, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnál, a városi tanácsnál és a rendőrfőkapitánynál bejelenteni.

24. §. A műszaki üzletvezetőnek gépészeti ügyekben jártas mérnöknek kell lennie és a hatósággal szemben felelősséggel tartozik arra nézve, hogy a r.-társaság pályavonalain az üzem, a kiadott engedélyek és a fentálló rendeletek értelmében gyakoroltassék.

25. §. A műszaki üzletvezetőnek kiváló kötelessége: a) gondoskodni arról, hogy a menetrend biztos és akadálytalan keresztülviteléhez szükséges járművek kellő mennyiségben és kifogástalan állapotban rendelkezésre álljanak;

b) felügyelni, hogy a vonatforgalom biztonságára és rendességére előírt szabályok, valamint, hogy az utcai közforgalom közbiztonsága érdekében megállapított óvrendszabályok is az összes személyzet által pontosan megtartassanak;

c) gondoskodni arról, hogy a kocsik, valamint az egész pályatest, a kitérőkkel együtt, jókarban legyenek;

d) gondoskodni arról, hogy az összes személyzet az utasításokat és rendeleteket alaposan ismerje, e célból köteles a személyzetnek szolgálati teendőkre való begyakorlásánál esetleg személyesen is közreműködni és időszakonként megtartandó vizsgák által a személyzet kellő ismereteiről meggyőződést szerezni;

e) felügyelni a műhelyekre és raktárakra, végül

f) az engedélyokiratban, valamint a vasutvonal műtanrendőri bejárásánál megállapított határozmányok pontos végrehajtása fölött őrködni, mely oknál fogva az összes szolgálati személyzet alája van rendelve.

26. §. A műszaki üzletvezető felelős, hogy a vasuti forgalomban zavar vagy fenakadás be ne álljon. Ha azonban bármi oknál fogva a villamos üzem fennakadna, tartozik az üzletvezető gondoskodni arról, hogy a személyszállítás, míg e részben a kereskedelemügyi m. kir. miniszter nem határoz, gőzmozdonyokkal vagy szükség esetén egyéb módon közvetíttessék.

27. §. A műszaki üzletvezető felelős továbbá azért, hogy a villamos kocsiknál a dinamógép, asprinál sodrony-zsinór, a bekapcsoló henger s általában a kocsi egész gépezete állandóan jókarban legyenek.

28. §. A műszaki üzletvezető szolgálati viszonya a forgalmi személyzet egyéb alkalmazottaival szemben a részvénytársaság által olyképp szabályozandó, hogy az alája rendelt forgalmi személyzet felett megfelelő hatályos fegyelmi jogot gyakorolhasson.

C) **Állomásfőnök.**

29. §. Az állomásfőnök főbb kötelességei:

a) rendben tartani az állomást, ennélfogva gondoskodni arról, hogy az mindenkor tiszta és sötétben kivilágítva legyen;

b) ügyelni arra, hogy az állomás órája pontosan járjon, hogy a forgalmi személyzet óráját ehhez igazítsa s hogy így a menetrend pontosan betartassék;

c) külön menetekről a forgalmi személyzetet eleve értesíteni;

d) ellátni a kalauzt kellő számu menetjeggyel; és

e) gondoskodni arról, hogy csak oly kocsi hagyja el az állomást, mely jelen szabályrendelet 10—17. §-ainak teljesen megfelel.

30. §. Az állomásfőnök tartozik a hozzáfördülő közönségnek minden irányban tájékoztató utbaigazítást adni s abban az esetben, ha a vonatra vagy a kocsira a közönség tömegesen várakozik, hely-utalványokat kiadni.

31. §. A pályavonalakon előforduló balesetek vagy rendkívüli zavarok alkalmával tartozik az állomásfőnök a szükséges intézkedéseket azonnal megtenni.

D) **A kocsivezető.**

32. §. Kocsivezetőkül csak megfelelő képességű és a kocsivezetésre nézve megvizsgált egyének alkalmazhatók.

33. §. Minden kocsivezető köteles a vezetése alá rendelt kocsit szabályszerűen vezetni s a menetrendben megállapított menetidőt és menetsebességet betartani.

34. §. A maximális menetsebességet a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur állapítja meg. A megengedett legnagyobb sebesség azonban mérséklendő:

a) ha a pályán valami akadály látható;

b) ha őrizetlen pályarészen a szabad áttekintés nem lehetséges;

c) ha lassu menetre jel adatik;

d) általában valami nagy forgalmu uton, utcán, vagy téren; továbbá utca keresztezéseknél, kanyarulatoknál, kórházaknál és kitérőkben, különösen, ha a vonat vagy kocsi a váltó csucsá felé halad, végül nagyobb népcsoportosulásnál.

35. §. A 34. §. második bekezdésében foglalt esetekben tartozik a kocsivezető a szükséges figyelmeztető jelzést megfelelő harangjelzéssel megtenni.

36. §. Tűzveszély esetén a tűzoltók közlekedésekor, valamint a temetés, körmenet és katonai átvonulások alkalmával a vonatnak vagy kocsinak meg kell állani és az említett átvonulásokat be kell várnia.

37. §. Ha valamely akadály folytán a pályán fenyegető veszély áll be, tartozik a kocsivezető a féket azonnal megszorítani, erős harangozással a jelzést megtenni és a kocsit megállítani s mindaddig, míg a veszély el nem múlt, vesztég maradni.

38. §. Tartozik továbbá a kocsivezető minden megállóhelynél, valamint minden keresztezésnél, ha a vonal 20 méternyre át nem tekinthető, a vonatot, illetőleg kocsit megállítani.

39. §. A kocsivezetők menetek tekintetében köteles magát a kalauz jelzéseihez tartani, ugyanazért a kocsivezető a kocsit előbb meg nem indíthatja, míg a kalauz a tovább indulásra a jelt meg nem adta s ő a megfelelő harangjelzést nem tette.

40. §. A villamos kocsikon a kocsivezetőnek menetközben mindig a kocsi elején kell állania s egyik kezében az áramot bekapcsoló forganttyut, másik kezében pedig a fékezőt kell tartania. Menetközben a kocsivezetőnek a vendégekkel társalgást folytatnia, vagy a kocsit elhagyni nem szabad.

E) Ellenőr.

41. §. Jogában áll a részvénytársaságnak a kalauz működésének ellenőrzésére ellenőröket alkalmazni, kik a kocsit használó közönség jegyeit megtekinteni jogosítva és a közönségnek a kalauzok elleni esetleges panaszait — amennyire az üzem megszakítása nélkül lehetséges — elintézni kötelezve vannak. Az ellenőr azonban a menetjegyek ellenőrzését a közlekedő közönség kimelésével tartozik eszközölni.

F) Kalauz.

42. §. A kalauz gondoskodni tartozik arról:

a) hogy kocsija a menetrendben megállapított indulási és érkezési időt pontosan betartsa;

b) hogy kocsija, mihelyt az utcai lámpák meggyujtának, ugy kívülről, mint belülről megvilágítva legyen;

c) hogy kocsija menetközben állandóan tiszta legyen; és

d) hogy a kocsija a „megállóhelyeken“ rendesen megálljon. Ha a vonat több kocsiból áll, az első kocsi kalauza felelős a menetrend pontos betartásáért.

43. §. A kalauz több személyt nem vehet fel a kocsira, mint ahánynak a felvétele meg van engedve és a kocsiban kifüggesztett hirdetésnyen ki van tüntetve. Ha ez a maximalis

szám megtelt, tartozik a kalauz a „Megtelt“ tábla kiakasztásával jelezni. Hely-utalványok kiszolgáltatása esetében köteles a kalauz a beszállást az utalványok számainak sorrendje szerint ellenőrizni.

44. §. A menetdíj lefizetésének elismeréséül a kalauz által menet-jegyek adandók ki, melyeken a viteldíjnak kitüntetve kell lennie.

45. §. A kocsi továbbindulására a kalauz csak akkor adhatja meg a jelt, ha leszállás alkalmával a vendég mindkét lábával már a földre ért vagy felszállás alkalmával a lépcsőre hágott. A kalauz a fel- és leszállóknak, különösen pedig aggoknak, betegeknek, testihibában szenvedőknek, nőknek és gyermekeknek segíteni köteles.

46. §. A kalauz jelen szabályrendelet 58—69. §-ait pontosan megtartani és az utasokkal is megtartatni köteles. Ha valamely utas durva vagy illetlen magaviseletével a többinek kellemetlenséget okozna, tartozik azt a kalauz a kocsi elhagyására felszólítani s ha ezt az illető tenni vonakodnék, annak eltávolítására rendőri segítyt is igénybe venni.

47. §. A kocsinak a végállomásra való megérkezése után tartozik a kalauz a kocsit azonnal megvizsgálni, a netán visszamaradt tárgyakat tulajdonosaiknak, ha még ott vannak, visszaszolgáltatni, ha pedig nincsenek ott, az állomásfőnöknek átadni, aki a visszamaradt tárgyakról jegyzéket vezetni s e jegyzék másodpéldányát a rendőrfőkapitánysághoz 24 óra alatt beküldeni tartozik.

G) Pályaőrök.

48. §. A forgalom biztonsága és a vasuti vonalak felügyelése céljából köteles a részvénytársaság kellő számú pályaőröket alkalmazni.

49. §. Oly helyeken, ahol több vágány találkozik vagy ahol a forgalom élénksége megkívánja, különösen a kanyarulatoknál és váltóknál kötelesek a felállított pályaőrök a kocsi közlekedését a jelzési szabályzatnak megfelelőleg jelezni.

V. fejezet. Közlekedési rend.

50. §. A h. é. vasut r.-társaság gondoskodni tartozik arról, hogy az 51. §. értelmében megállapított menetrend pontos megtartása céljából a forgalom igényeihez képest elegendő számú vonat, illetőleg kocsi közlekedjék.

51. §. A menetrendet a városi Tanács, a rendőrfőkapitány és a r.-társaság együttesen állapítják meg. Amennyiben megállapodás nem jöhetne létre, a tárgyalási jegyzőkönyvet felsőbb elhatározás végett a Tanács a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz terjeszti fel, ki azután a menetrend tekintetében a m. kir. belügyminiszter ural egyetértőleg végérvényesen intézkedik.

52. §. A r.-társaság tartozik a menetidőt a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége által jelzett pontos időhöz, illetőleg a máv. debreczeni állomásának órájához igazítani.

Ugyanezen órához igazítandók az állomások órái s ezekhez a kocsivezetők, kalauzok és pályaőrök órái is.

53. §. A menetrendtől való eltérés csak annyiban van megengedve, hogy a r.-társaság a rendes menetek között még rendkívüli meneteket is indíthat, ezeknek azonban a rendes menetekre zavarólag hatni nem szabad.

54. §. A menetrendben történt változás, valamint a közlekedésben netán beállott zavarok falragaszok és hirdetések útján a közönség tudomására hozandók.

55. §. Egy villamos-kocsi után rendszerint legfeljebb még egy személyszállító kocsi lehet kötve. Egy és ugyanazon a vonalon egymást követő két vonat, illetőleg kocsi között legalább is 30 méternyi távolság tartandó fent.

56. §. A végpontról kiinduló vonat, illetőleg kocsik fel- és leszállás céljából csakis a „megálló helyeken“ állhatnak meg. Ezek a megálló helyeken kívül a kocsiknak menetközben a város belterületén, akár fel-, akár pedig leszállás céljából másutt megállani tilos.

57. §. Ugy a végpontokról, mint a megálló helyekről az indulás csak akkor történhetik, ha erre a kalauz a kocsivezetőnek a jelt megadta s az utóbbi az utcán járó közönséget harangjelzéssel figyelmeztette.

VI. fejezet. A közlekedők jogai és kötelességei.

58. §. A kocsikat használni kívánó közönség a kocsikra, illetőleg kocsikról rendszerint csak a pályavonalok kiinduló pontjain és a megálló helyeken szállhat fel, illetőleg szállhat le. (A kültelki vonalokon a fel- és leszállás bármely ponton meg van engedve.) A fel- és leszállás a kocsinak csakis hátulsó és a gyalogjáró felől fekvő oldalán levő lépcsőn történhetik. A kocsik többi feljárója rekesz ajtóval elzárva tartandó.

59. §. Hely-utalványok kiszolgáltatása esetén köteles magát mindenki a beszállásnál a sorrendhez tartani; a kocsira tehát addig senki fel nem szállhat, amíg utalványának száma szerint a sorra nem került.

60. §. A kocsikon és pedig annak egyes részén csakis az ülő- és állóhelyek mennyiségének megfelelő személy foglalhat helyet. E maximalis szám a kocsik belsejében kifüggesztett hirdetőmenyemen van kitüntetve. Mihelyt a kocsik így megtelnek és a „Megtelt“ tábla kifüggesztetik, több személy a kocsira, az ellenőrzésre hivatott személyeken kívül, fel nem szállhat. Ha azonban a megtelt kocsiból valaki kiszállt s a „Megtelt“ tábla levétetik, a beszállás újra meg van engedve mindaddig, míg a közlekedők száma a maximalis számot el nem éri.

61. §. A kocsit használó utas tartozik a kocsira való felszállás után a megállapított menetdíjat azonnal lefizetni, a kalauz által kiszolgáltatott menetjegyet megőrizni és az ellenőrnek kívánatra felmutatni. A menetjegy elvesztése a menetdíjnak még egyszer való megfizetésével járhat.

62. §. Menetközben a kocsik alsó lépcsőjén állani nem szabad.

63. §. Az éneklés, füttyölés és lármázás a kocsikon tilos, akik a kalauznak eziránti figyelmeztetésére az éneklést, füttyölést vagy lármázást abban nem hagyják, azokat a kalauz rendőri segély igénybevételével is a kocsiról eltávolíthatja.

64. §. Ittas állapotban vagy egyébként is az illemt sértő, botránnyal okozó, továbbá oly személyeknek, kik ragályos vagy undorító betegség külső jeleivel vannak ellátva, a kocsikra való felvétele vagy továbbszállítása azonnal és határozottan megtagadandó.

65. §. Olyan kocsikon, melyek dohányzók és nem dohányzók részére elkülönített szakaszokkal bírnak, a dohányzás, szivarozás és rágyújtás a nem dohányzók részére fenntartott és a megfelelő felirással ellátott helyiségben tilos.

Azokon az akár zárt, akár nyitott kocsikon azonban, melyek csak egy szakaszból állanak, a dohányzás csak a kocsik nyitott külső részén engedhetik meg.

66. §. Zárt kocsikban ablak, ajtó csak akkor tartható nyitva, ha az ellen senkisémm tiltakozik. Mihelyt valaki az ajtók vagy ablakok betévesztését kívánja, azok azonnal beteendőek.

67. §. Kutyákat, robbanó tárgyakat, vagy oly podgyaszt, melyben folyadékok vagy más, bármily módon könnyen kárt és büzt okozható tárgyak vannak, különö-

sen töltött fegyvereket s más hasonló tárgykat személyszállító kocsira vinni tilos.

68. §. Podgyász, csomag, kosár vagy más tárgy csak annyi és olyan vihelő a kocsik belsejébe, amennyit és amilyent az utasok saját helyeik határában belül a szomszédok háborítása nélkül elhelyezhetnek.

69. §. A közlekedő közönség a kalauznak és ellenőrnek a rendet illető figyelmeztetéseit; továbbá a menetrendre és biztonságra vonatkozó utasításait mindenben követni tartozik. Ellenszegülés esetében a r.-társaság közegei a rendőrség segélyét is igénybe vehetik.

VII. fejezet. A gyalogjáró közönség és más járművek.

70. §. A r.-társaság pályavonalai által elfoglalt utterületeknek más járművek által való időleges használata meg van ugyan engedve, a szükséges felül való tartósabb használata azonban, ha csak azt a r.-társaság a városi Tanácsal egyetértőleg meg nem engedi, tilos.

71. §. Járműveket, állatokat vagy tárgyakat a pályavonalakon, vagy azokhoz egész közel felügyelet nélkül hagyni tilos.

72. §. Minden jármű tartozik a közúti kocsik közlekedésekor a vaspálya vonalról oly távolságban kitérni, hogy az összeütközés lehetetlenné váljék.

73. §. A vaspálya vonalra nyíló mellék utcákból kijövő járművek kötelesek a közúti kocsik közlekedésekor megállani annak elvonulását bevégni és e részben a főközlekedés, pontokon felállított pályatorok figyelmeztetését és jelzését követni.

74. §. A gyalogközlekedő közönség tartozik a közúti kocsik közlekedésekor a pályavonalról letérni.

75. §. A pályatestet, vágányokat, kocsikat rongálni, a pályatestre és a vágányokra oly akadályt helyezni, mely a közlekedést megakadályozhatja, tilos.

76. §. A jelzések utánczása, minthogy az zavarra adhat okot, tilos.

VIII. fejezet. Hatósági felügyelet és ellenőrzés.

77. §. A rendőrkapitányság folyton felügyelni tartozik arra, hogy ennek a szabályrendeletnek minden intézkedése úgy a r.-társaság, mint annak közegei és a közönség által pontosan megtartassék.

78. §. A rendőrkapitányság tartozik különösen felügyelni arra, hogy úgy az állomások, mint a pályatest, valamint a kocsik tiszták és rendesek legyenek, s hogy csak olyan kocsik legyenek forgalomban, melyek a 10—17. §§-okban felsorolt kellékeknek teljesen megfelelnek.

79. §. Ha valamely forgalmi eszköz jelen szabályrendelet határozmányainak meg nem felel, a városi rendőrség tartozik azt a forgalomból mindaddig kitiltani, míg a hiány nem pótolatik.

80. §. Az összes forgalmi eszközök a Tanács, a rendőrkapitányság és a r.-társaság kiküldötteiből alakított bizottság által évenként kétszer és pedig május és október hónapban megvizsgálandók, mely hely-, a szükséges szakértők meghívásáról a Tanács gondoskodik.

A bizottság minden forgalmi eszközt alapos vizsgálat alá vesz és a tapasztaltokról s a netán teendő nagyobb intézkedésekről felvett jegyzőkönyvet a rendőrkapitányságnak bemutatja, a kisebb intézkedéseket pedig a helyszínen elrendeli. A r.-társaság a helyszínen, valamint a bemutatott jegyzőkönyv alapján elrendelt intézkedéseknek azonnal megfelelni köteles.

IX. fejezet. **Büntető határozatok.**

81. §. A jelen szabályrendeletbe ütköző cselekmények és mulasztások, amennyiben a törvény vagy rendelet szerint súlyosabb beszámítás alá nem esnek, kihágást képeznek és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, ennek behajthatatlansága esetén pedig megfelelő elzárással büntethetők.

A pénzbüntetés és elzárás együtt is alkalmazható.

82. §. A jelen szabályrendelet értelmében kihágásoknak minősítendő cselekmények és mulasztások elbírálására elsőfokban a rendőrkapitányság, másodfokban a városi Tanács, harmadfokban pedig a m. kir. belügyminiszter ur az illetékes.

83. §. A jelen szabályrendelet alapján kiszabott pénzbüntetésekbe befolyó összegek az 1901. évi XX. t.-cikk 23. §-ában meghatározott célokra fordítandók és egyenlő arányban a városi házi és m. kir. központi állami pénztárakba szolgáltatandók be.

X. fejezet. **Záráthározat.**

84. §. Jelen szabályrendelet életbeléptetése iránt, annak kormányhatósági jóváhagyása és szabályszerű kihirdetése után a Tanács intézkedik.

Debreczen, 1910 június 21.

Rostás,
rendőrfőkapitány.

A debreczeni egyetem ügye.

Nap-nap mellett olvashatjuk a fővárosi lapokban a városok áldozatkészségét a harmadik egyetem felállításáért. Pozsony, Kassa, Szeged egymásután lép sorompóba, sőt a Budapesti Hírlapban a napokban Takács Menyhért dr. azt vitatta, hogy legelső sorban Kassát illeti meg a harmadik egyetem.

Kétségkívül valamennyi versenyző város igyekezik áldozatot hozni a harmadik egyetem elnyerése érdekében, de az is bizonyos, hogy valamennyi ajánlat között a Debreczené a legreálisabb.

A vallás- és közoktatásügyi miniszterium — mint tudjuk — egymásután meghallgatta a versenyző városok küldöttségét. A lefolyt tanácskozásokról kevés hír szivárgott ki. Ellenben a miniszterium képviselőjében Balogh Jenő államtitkár felkérte a városok polgármestereit, hogy terjesszék elő írásban mindama értékeket, melyeket a létesítendő egyetem ügyében megadni hajlandók.

Városunk polgármestere: Kovács József, ki, megválasztása első napjától kezdve a legnagyobb buzgalommal fáradozik a debreczeni egyetem eszméjének megtestesítésén, a napokban terjedelmes jelentésben elkészítette az egyetem céljaira megajánlott értékeket, amelyek annak idején, midőn városunk törvényhatósági bizottsági közgyűlése azokat megszavazta, már ismertettünk. Ezen felterjesztésből világosan kitűnik, hogy a város a legnagyobb áldozattal járul a harmadik egyetem létesítéséhez. A felsorolt adományok pénzben, földterületben, épületekben és intézményekben 13,415.000 koronát tesznek ki. Megemlíti a felterjesztés, hogy a debreczeni főiskolán ez idő szerint öt theologiai, kilenc jogi és hét bölcséleti tanszék van, ez utóbbira most állítják fel a nyolcadikat és az orvosi fakultás céljaira nagy költséggel bővítik a közkórházat, nem is említve az országos nevezetességű bábaképző intézetet és klinikát, mely *Kenézy Gyula* dr. igazgató tanár, főorvos tudós vezetése alatt szolgálja az egészségügyet.

Debreczen sz. kir. város a felajánlott értékeket nem becsülte túl, sőt a becslés 30%-kal olcsóbban történt, mint azoknak mostani valódi értéke.

A városi tanács meghallgatván a polgármesteri előterjesztést, azt mindenben elfogadta és intézkedett arra nézve, hogy az mielőbb feljusson a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumba, ahol bizonyára alapos tanulmány tárgyává teszik Debreczen sz. kir. város ajánlatát, mely a realitás alapján nyugszik.

Reméljük azért a legjobbat és bizzunk abban, hogy a harmadik egyetem városunkban fog felépülni.

Hírek.

— **Számonkérőszéki jegyzőkönyv.** Most jelent meg az 1911 március 3-ikán tartott számonkérőszék jegyzőkönyve. A jegyzőkönyv végén örömmel olvassuk, hogy Domahidy Elemér főispán, mint a számonkérőszék elnöke, mivel az eredmény nagy tevékenységről és szorgalomról tanuskodik, az ebben működött tisztikarnak elismerését nyilvánítja.

— **Márk Endre ünneplése.** A debreczeni ügyvédi kamara f. hónap 30-án ünnepi lakomát rendez elnökének, Márk Endrének tiszteletére abból az alkalomból, hogy Ő Felsége udvari tanácsossá nevezte ki.

— **A D. M. K. E. internátusa.** A Délmagyarországi Közművelődési egyesület, mint azt már megírtuk, a város segélyével internátust akar létesíteni városunkban és e célra telket kér a várostól. Most az egyület arról értesíti a városi tanácsot, hogy legszívesebben fogadná el a pusztai területet, mely a nagyerdei csőszház mellett 1200 négyszögölen terül el, vagy pedig a Petőfi-tér 5. sz. házastelket.

— **Uj szabályrendelet.** Rostás István rendőrfőkapitány új szabályrendeletet készített a vendéglők, szállodák és kávéházakra. A szabályrendelet szerint csak teljesen megbízható, tiszta és erkölcsös életű egyének kaphatnak iparengedélyt és csakis olyan helyen, mely templomtól, iskolától, vagy olyan középülettől, közhivataltól, melyek legalább is száz méterre vannak. A szokásos 20 K iparengedélyen kívül a tulajdonosok tartoznak évenként 40 korona rendőrfelügyeleti díjat fizetni. A tulajdonosoknak nem szabad semmiféle tiltott találmányt megengedni. Nőknek szabad kiszolgálást teljesíteni a kávéházakban és vendéglőkben, de csak akkor, ha jó erkölcsűek és csakis reggel 5 órától este 8-ig. A kaszírő a pénztárnál tartozik tartózkodni és leülnie a vendéggel nem szabad. Kártyázni csakis e célra adott engedély alapján lehet, a hazardjáték kivételével; tilos a zaj és lárma. Bálakat, táncesteket, előadásokat csakis a rendőrség engedélyezhet, ha élet- és tűzbiztonsági akadályok nem forognak fent. A városban levő vendéglőket a szabályzat két osztályba sorozza. Elsőrendű vendéglők: az Arany-Bika, Royal, Angol királynő, Dreher, Halász Izidor, Kossuth, Vasúti, Margit-fürdő, nagyerdei Dobos, Hengyel és Bradl és az Erdélyi borozó. A többi másodrendű. Az elsőrendű vendéglők zárórája éjjel 2 óra, a többi 12 óra. Ezen időn túl még zárt ajtók mellett sem szabad mulatni. A szabályrendelet-tervezet még igen sok üdvös rendelkezést tartalmaz. Az új tervezet tárgyában a vendéglős ipartársulat ma délután tart ülést, mert a tervezet némely pontját sérelmesnek tartja.

— **Hajdú Gyula halála.** A városháza ormán lengő fekete lobogó ismét halálesetről adott hírt a héten. A város egyik nyugalmazott tanácsnoka Hajdú Gyula hunyt el f. hónap 23-ikán életének 57-ik évében. A megboldogult

hosszu időn át állott a város szolgálatában mint aljegyző, rendőrkapitány és végül adóügyi tanácsnok. 1902-ben nyugalmába ment és ügyvédi irodát nyitott. Erős elméjű képzettséggel ember volt, buzgó tisztviselő, ki jó kedélyével sok barátot szerzett. Temetése nagy részvét mellett ment végbe f. hónap 25-ikén. A végtisztességen megjelent a városi tanács és a tisztikar nagy része. Nyugodjék békében.

Körözés.

2281—1911. ikt. szám. Békés vármegye alispánjától.

Valamennyi törvényhatóság hivatalos lapja szerkesztőségének.

Rusznayák József — ki legutóbb Budapesten, Fóti-ut 34-ik szám, I. emelet 23. ajtó alatt lakott — körözendő s feltalálása esetén Prenovics (Predovits) Rozália illetőségére vonatkozólag a legtűzetesebben kihallgatandó s az eredményről Békés vármegye alispánja értesítendő. Nemleges esetben válasz mellőzendő. Gyulán, 1911. évi április hó 19-én. *Ambrus János*, alispán.

Értesítés.

A városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya a szülőket és gyámokat értesíti, hogy a m. kir. honvéd Ludovika-akadémiában, a m. kir. honvéd állatorvosi akadémiában, a m. kir. főreáliskolában, a cs. és kir. katonai nevelő- és képzőintézetekben és a cs. és kir. hadi tengerészeti akadémiában az 1911—1912. tanév kezdetén betöltendő helyekre vonatkozó pályázati hirdetmények megérkeztek.

Pályázati véghatáridő a honvéd állatorvosi főiskolába július hó 1-ig, a többi iskolába május hó 15-ig.

A vonatkozó hirdetmények a katonai és illetőségi ügyosztálynál (városház, emelet 19.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

!! MEGJELENT !!

□ A VÁROSI TANÁCS KIADÁSÁBAN □

DEBRECZEN SZAB. KIR. VÁROS ÉRVÉNYBEN LÉVŐ SZABÁLYRENDELETEINEK GYŰJTEMÉNYE.

Az 564 oldal terjedelmű vaskos kötet ára
2 KORONA.

Kapható a városi könyvnyomda-vállalat irodájában. **Kossuth-utca, városház-épület.**

„Ős Debreczen.”

Elbeszélések Debreczen multjából.

Irtta: **Koncz Ákos.**

A fővárosi és vidéki sajtó a legnagyobb elismeréssel emlékezett meg ezen kötetéről, mely Debreczen multját rajzolja meg megfigyelő tollal.

Ára **3 korona.**

Tisztviselőknak, tanároknak, tanítóknak, nyilvános könyvtáraknak, egyleteknek és tanulóknak 2 kor. o o

Kapható a szerzőnél:

Városház, földszint, 7-ik számú ajtó (közlévtár.)

Alapított 1561.

Telefon: 270.

« DEBRECZEN SZAB. KIR. VÁROS » KÖNYVNYOMDA-VÁLLALATA. (VÁROSHÁZÉPÜLET, KOSSUTH-UTCA.)

A modern technika legújabb vívmányaival felszerelve, készít mindenféle nyomtatványokat a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, jutányos ár mellett. ☺☺☺☺☺

Meghívók, eljegyzési kártyák, üzleti nyomtatványok, körlevelek a legizlésesebben állítatnak ki. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl. ☺☺☺

Tartós betüéreből készült tömöntvényekkel helybeli és vidéki nyomdák, könyvkötőknek jutányos árért rövid idő alatt szolgálunk.